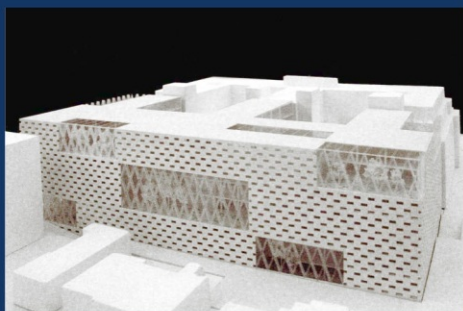

EVENIMENT DE ARHITECTURA
BUCUREȘTI 2007

EXPOZITIE DE PROIECTE
CONCURS INTERNATIONAL DE ARHITECTURA
"EXTINDEREA PALATULUI VICTORIA"

18 - 27 Octombrie 2007
Sala Teatrului National
"Ion Luca Caragiale", etaj 4

Filiala Teritoriala Bucuresti
Ordinul Arhitectilor din Romania

mnac

Muzeul National de Arta Contemporana

INFORMAȚIE DE PRESĂ

Joi 18 octombrie 2007 ora 17.00 are loc vernisarea Expoziției proiectelor finaliste la Concursul internațional de arhitectură „EXTINDEREA PALATULUI VICTORIA” – Sediul Guvernului României. Tema concursului, inițiat de către Cancelaria Primului Ministru al României în colaborare cu Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București, a avut ca obiect construirea unei clădiri noi cu integrarea celei existente într-un concept unitar. Evenimentul, organizat de Filiala Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România în parteneriat cu Muzeul Național de Artă Contemporană (MNAC), este găzduit în sălile de expoziție aflate la etajul IV al Teatrului Național București (TNB).

La vernisaj participă reprezentanți ai guvernului, ai Cancelariei Primului Ministru, ai primăriei, arhitecți, oameni de cultură, reprezentanți ai societății civile.

Expoziția are ca scop prezentarea rezultatelor concursului.

Vor lua cuvântul:

Prof. dr. arh. Mircea OCHINCIUC – Președinte al Filialei București a Ordinului Arhitecților din România

Prof. dr. arh. Emil Barbu POPESCU – Rector al Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București, din partea juriului internațional

Marian Marius DORIN – Șeful Cancelariei Primului-Ministru al României

Concursul internațional de arhitectură a fost inițiat în anul 2006 și a avut două etape: cea de selecție a candidaților și cea de depunere a soluțiilor.

La concurs au participat atât firme de arhitectură românești cât și din străinătate.

Juriul concursului a fost format din :

Arh. Mario BOTTA (Elveția) - președinte

Arh. Miguel BAUDIZZONE (Argentina)

Arh. Alexandru BELDIMAN (România) -
reprezentant al Ordinului Arhitecților din România

Dragoș CONDREA - Director General,
reprezentant al Cămarilor Arhitecților din România

Victor GIOSAN - Secretar de stat, reprezentant
al Secretariatului General al Guvernului

Arh. Dan Sergiu HANGANU (Canada)

Arh. Olufemi MAJEKODUNMI (Nigeria) –
Reprezentant al Uniunii Internaționale a Arhitecților
(U.I.A.)

Arh. Pere RIERA (Spania)

Prof. dr. arh. Emil Barbu POPESCU (România) -
Rector al Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion
Mincu” București

În perioada 14 – 15 iulie 2007 juriul a analizat cele 6
proiecte intrate în finala concursului. Comunicatul oficial
privind rezultatele juriului a fost făcut public la 17 iulie
2007.

Câștigătorul concursului a fost desemnat proiectul cu
numărul de concurs 02 – număr de identificare 050906

C I E – d e A r c h i t e k t e n C i e –
Amsterdam/Netherlands

Arch. Bранимир MEDIC

Arch. Pero PULJIZ

În legătură cu proiectul laureat, juriul a făcut următoarele
comentarii finale:

„Proiectul s-a remarcat prin claritatea soluției de
reconstrucție a unei insule urbane și prin subtilitatea
legăturii cu Palatul Victoria, ilustrând un bun raport cu o
clădire istorică monumentală.

Extinderea este perfect adaptată exigențelor funcționale
și de flexibilitate ale programului, având o bună relație
interioară cu clădirea existentă. Se recomandă însă
amplificarea spațiilor subterane, relativ reduse în raport
cu celelalte propuneri.

Proiectul propune o soluție capabilă de a aduce beneficii din punct de vedere al economiei de energie, confortului și al echilibrului ambiental.

Prin scară, simplitate și transparență, proiectul este semnul unei modernități inteligente, propunând o formulă europeană contemporană spre a da demnitate unei funcțiuni publice.”

După stabilirea proiectului câștigător și formularea concluziilor și recomandărilor juriului, s-au desecretizat plicurile cu identitatea autorilor celorlalte proiecte finaliste.

Proiect 01 — număr de identificare 472707

SCAU - Paris / France

Arch. Aymeric Zublena

SARL — Alain MANOILESCO - Architecte Paris / France

Arch. Alain MANOILESCO

Arch. Tanguy CROIZIER

Arch. Thomas BRAUNSTEIN

Arch. Florent CHAGNY

Proiect 03 — număr de identificare 030186

Leon Wohlhage Wernik Architekten — Berlin / Germany

Arch. Hilde LEON

Arch. Konrad WOHLHAGE

Arch. Siegfried WERNIK

Raluca RADU - Bucharest / România

Proiect 04 — număr de identificare 142711

Agence ARCHI — TECTURE - Paris / France

Arch. Dan MUNTEANU

Arch. Stephane PERIANU

Arch. Mihai MUNTEANU

Arch. Amar LOUNAS

Arch. Sandra MUNTEANU

Arch. Glenn LEWKOWICZ

Arch. Smal BOUBAYA

Lysiane BONNIN

Anca Maria PASARIN

Proiect 05 — număr de identificare 195027
WILMOTTE & ASSOCIES SA — Paris / France
DORIN ȘTEFAN BIROU DE ARHITECTURA — Bucharest /
România
ATELER D'ARCHITECTURE BELLON&TANASCAUX —
Paris / France

Proiect 06 — număr de identificare 010443
Adien FAINSILBER et ASSOCIES — Naterre / France
GRAPHICSTUDIO - Bucharest / România

„Ca principiu general, juriul a recomandat autorităților române extinderea procedurii concursurilor de arhitectură, atât pentru calitatea ei în sine, cât și pentru capacitatea de a asigura valoare în contextul competiției internaționale a orașelor.

Juriul a felicitat Guvernul României pentru inițiativa organizării concursului cu tema „Extinderea Palatului Victoria” și, având în vedere importanța acestui obiectiv, și-a exprimat speranța într-o cât mai rapidă materializare a rezultatului concursului.”

Filiala București a Ordinului Arhitecților din România a apreciat în mod deosebit inițiativa lansării acestui concurs, considerând că numai printr-o competiție profesională reală se poate asigura calitatea necesară unui edificiu reprezentativ.

Avem speranța că, prin rezultatul său, concursul organizat de Guvernul României, va deveni un exemplu și pentru alte instituții beneficiare ale unor investiții publice.

Președinte O. A. R. București
prof. dr. arh. Mircea OCHINCIUC

PROIECT CÂȘTIGĂTOR

Proiect 02 — număr de identificare 050906

C I E — d e A r c h i t e k t e n C i e —
Amsterdam/Netherlands

Arch. Branimir MEDIC

Arch. Pero PULJIZ

Contactul clădirii noi cu Palatul Victoria este bine realizat, ca și relația cu celelalte clădiri învecinate. Sunt de apreciat concepția spațială a interiorului și claritatea exprimării ei, precum și relația dintre caracterul compact al volumului și zonele de transparență. Este imaginea unei arhitecturi contemporane, dar aflată într-o relație de perfectă compatibilitate cu vechea clădire.

PROIECT FINALIST

Proiect 01 — număr de identificare 472707

SCAU - Paris / France

Arch. Aymeric Zublena

SARL — Alain MANOILESCO - Architecte Paris / France

Arch. Alain MANOILESCO

Arch. Tanguy CROIZIER

Arch. Thomas BRAUNSTEIN

Arch. Florent CHAGNY

Juriul a apreciat claritatea soluției și simplitatea imaginii, chiar dacă ea trimite, într-o anumită măsură, la limbajul anilor '70. Rezolvarea zonei de contact a clădirii noi cu Palatul Victoria este mai puțin convingătoare.

Accesul în zona Primului Ministru este dificil, iar structura se găsește, în anumite situații, în contradicție cu flexibilitatea funcțională.

PROIECT FINALIST

Proiect 03 — număr de identificare 030186

Leon Wohlhage Wernik Architekten — Berlin / Germany

Arch. Hilde LEON

Arch. Konrad WOHLHAGE

Arch. Siegfried WERNIK

Raluca RADU - Bucharest / România

Volumul extinderii, total detașat de vechea clădire, este exprimat cu claritate dar situat într-o relație discutabilă cu spatele Palatului Victoria; proporțiile curților interioare sunt defavorabile. De asemenea, conformarea volumului este relativ indiferentă în raport cu organizarea generală a clădirii existente.

PROIECT FINALIST

Proiect 04 – număr de identificare 142711

Agence ARCHI – TECTURE - Paris / France

Arch. Dan MUNTEANU

Arch. Stephane PERIANU

Arch. Mihai MUNTEANU

Arch. Amar LOUNAS

Arch. Sandra MUNTEANU

Arch. Glenn LEWKOWICZ

Arch. Smal BOUBAYA

Lysiane BONNIN

Anca Maria PASARIN

Ideea de a prelua spațialitatea curților existente ale Palatului Victoria este apreciată, mai puțin însă materializarea ei. Fațadele, ca și anumite zone ale planului, utilizează un limbaj care conduce la soluții prea complicate.

PROIECT FINALIST

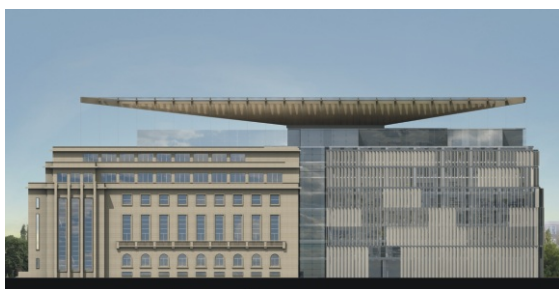
Proiect 05 – număr de identificare 195027

WILMOTTE & ASSOCIES SA – Paris / France

DORIN STEFAN BIROU DE ARHITECTURA – Bucharest / Romania

ATELER D'ARCHITECTURE BELLON&TANASCAUX – Paris / France

Sunt apreciate simplitatea volumului general și tratamentul neutru al fațadei, creând un bun raport cu Palatul Victoria, dar prezența copertinei este un gest prea puternic, dificil de susținut din punct de vedere static și al costurilor implicate; de asemenea, în raport cu clădirea existentă, prezența copertinei este lipsită de justificare.

PROIECT FINALIST

Proiect 06 — număr de identificare 010443

Adien FAINSILBER et ASSOCIES — Natterre/France

GRAPHICSTUDIO - Bucharest / Romania

Extinderea pare a fi o clădire autosuficientă, indiferentă la prezența Palatului Victoria. Rezolvarea spațial-funcțională este clară, dar face trimitere și către alt tip de program (spații comerciale).

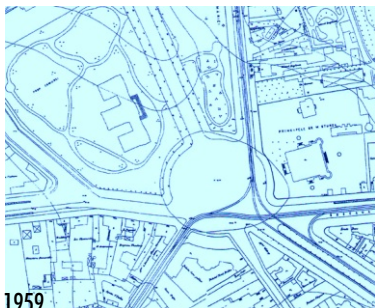
1. CONTEXT URBANISTIC ȘI ARHITECTURAL

1.1 Piața Victoriei

Palatul Victoria - sediul Guvernului României - este amplasat în Piața Victoriei, la limita nordică a zonei centrale a orașului București. Urbanistic, Piața Victoriei are o dublă semnificație:

- este un nod major de circulație, unde se întâlnesc câteva artere importante care asigură legătura cu centrul orașului, pe direcția nord-sud, sau care fac parte din inelul central de circulație, pe direcția est-vest;
- prin poziția sa, marchează trecerea de la zona mai dens construită a centrului la zona de parcuri din partea de nord a orașului.

De-a lungul timpului, forma, dimensiunile și cadrul arhitectural al Pieței Victoriei au suferit modificări radicale. Astăzi ea este un spațiu incert, fără geometrie clară și fără coeziune și ierarhie spațială, funcționând ca o mare intersecție, și nu ca o piață urbană.

Piața Victoria din anul 1959

Piața Victoriei s-a constituit la sfârșitul secolului al XIX-lea, ca un spațiu caracterizat de o mică densitate a construcțiilor și prezența dominantă a vegetației. Piesa principală a pieței era Palatul Sturdza, sediul Ministerului de Externe, situat în fața actualului amplasament al Palatului Victoria.

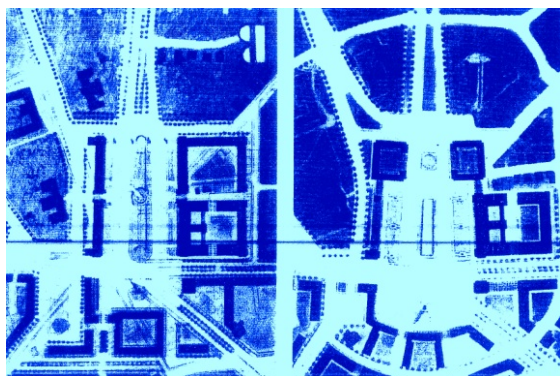
Planul de sistematizare al Pieței Victoriei, elaborat în 1937 de Duiliu Marcu, prevedea extinderea și remodelarea acestui spațiu, plecând de la necesitatea creării unui nucleu guvernamental, a rezolvării problemelor de circulație dar și de la sensul urbanistic particular al pieței.

Era o piață de reprezentare, ordonată geometric, a cărei parte de nord rămânea deschisă, lasând liberă vederea spre zona de parcuri, în timp ce partea de sud, construită, anunța densitatea mai mare a centrului orașului.

Planul prevedea demolarea Palatului Sturdza și a Muzeului de Istorie Naturală și construirea a trei clădiri noi; clădirile identice de pe laturile de est și vest erau piesele secundare care, prin poziție și simetria neutră volumului, puneau în valoare piesa principală, situată pe latura de sud.

Din această amplă operațiune urbanistică nu s-a realizat, datorită războiului și perioadei ce i-a urmat, decât clădirea Ministerului de Externe - actualul sediu al Guvernului - situată pe latura de est, construită în locul Palatului Sturdza. Pe partea opusă, clădirea Muzeului de Istorie Naturală nu a mai fost demolată, rămânând până astăzi un martor al vechii configurații a acestui loc.

Ideea planului din 1937, cea a unei piețe având trei laturi construite și o latură deschisă către zona verde a orașului, a fost reluată de Duiliu Marcu în două noi planuri de sistematizare, în 1952 și în 1959, acesta din urmă având mai multe variante. Ele încercau să rezolve conflictul între necesitatea creării unei ordini spațiale prin regularizarea formei pieței, pe de o parte, și densitatea și directive divergente ale arterelor, pe de alta.

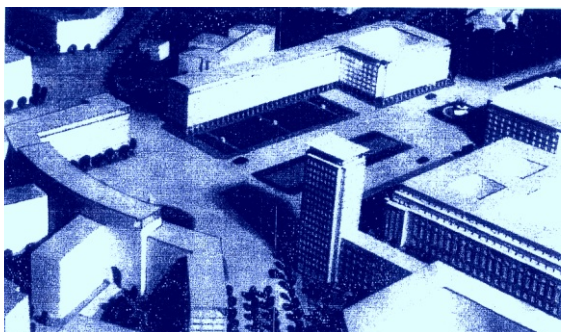
Duiliu Marcu - Planul de sistematizare al Pieței Victoria din anul 1959 - varianta B

În ultimele variante din 1959, datorită faptului că se păstrează vechea clădire a Muzeului de Istorie Naturală, situată pe o direcție diferită de cea a axului major al pieței, conflictul devine și mai evident.

Din acest motiv, Duiliu Marcu restrânge spațiul central, prin excluderea din piață a clădirii Muzeului de Istorie Naturală, și recurge la o compoziție relativ asimetrică, în care Palatul Victoria rămâne totuși o piesă importantă, chiar dacă este integrată unor fronturi construite mai ample.

Nici unul din aceste planuri nu a fost însă realizat; Piața Victoriei a rămas neschimbată până în anii '80, când pe latura de sud a fost construit un front înalt de blocuri de locuințe care, prin masivitatea și arhitectura lor, au amplificat problemele de imagine ale pieței.

După 1989, au existat mai multe propuneri de reorganizare a Pieței Victoriei, inclusiv cele rezultate din concursul public organizat în 1991; foarte diferite ca atitudine - variind de la menținerea statu-quo-ului până la modificarea radicală a formei sau a regimului de înălțime al pieței - ele nu au avut nici o consecință concretă.

Duiliu Marcu - Planul de sistematizare al Pieței Victoria din anul 1959 - varianta C - machetă

1.2 Palatul Victoria

Palatul Victoria este opera a profesorului Duiliu Marcu (1885-1966), elev al Școlii Superioare de Arhitectură din București (1906) și apoi al Ecole de Beaux-Arts din Paris (diplomat în 1912). După o primă perioadă de activitate, încadrată la început în formulele academismului francez, apoi în cele ale stilului neo-rormânesc, Duiliu Marcu s-a alăturat în anii '30 curentului modern, devenind unul din principalii săi protagoniști din România.

Adeziunea sa la modernism nu a fost o ruptură cu trecutul, ci un moment de reevaluare și de afirmare a continuității, pentru că Duiliu Marcu și-a păstrat credința în perenitatea valorilor esențiale ale clasicismului, din care "arhitectura modernă poate să rețină claritatea, simplitatea, disciplina, raționalismul, tendința către perfecțiune, euritmia liniilor sau armonia elementelor".

Începând cu mijlocul anilor '30, Duiliu Marcu a realizat câteva importante edificii publice - Școala Superioară de Război, Palatul Victoria, Palatul Direcției Generale a Căilor Ferate - proiectate nu ca obiecte izolate, ci ca piese ale unor ansambluri urbanistice. Formația autorului, pe de o parte, funcțiunea oficială a acestor clădiri și contextul politic și cultural-arhitectural al momentului, pe de alta, explică opțiunea pentru ordinea monumentală și limbajul neo-clasic simplificat.

Palatul Victoria a fost început în 1937 și terminat în 1944. Datorită avariilor provocate de bombardamentul din 1944, lucrările au fost reluate și finalizate în 1952.

Proiectat inițial pentru Ministerul de Externe, Palatul Victoria a fost în timpul perioadei comuniste sediul Ministerului de Externe și al Consiliului de Miniștri și a devenit, în 1990, sediu al primului guvern al României post-comuniste.

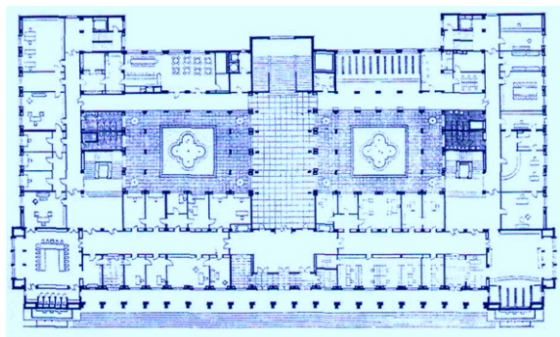
În 2004, Palatul Victoria a fost inclus în lista monumentelor istorice.

Condițiile de amplasament și concepția urbanistică a planului din 1937 al Pieței Victoriei au determinat forma generală a Palatului Victoria: o clădire pe plan rectangular, cu o accentuată dezvoltare orizontală datorată limitării înălțimii și cu o simetrie neutră a volumului:

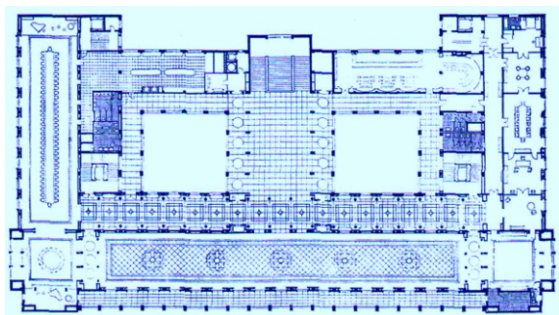
"proiectantul a tratat intenționat clădirea Ministerului de Externe ca o clădire secundară, ca o înșiruire de arcade fără o axă de oprire, ca una din anexele clădirii principale (...) care ar fi urmat să fie proiectată și executată mai târziu. Așa trebuie înțeles motivul pentru care arhitectul s-a ferit de a pune în evidență o axă pe fațada Ministerului de Externe studiată totuși cu monumentalitate".

Precedată de o curte de onoare plantată, fațada principală, cu ampla sa colonadă de 70m lungime, delimitează unul din fronturile pieței, în timp ce fațadele laterale sunt orientate către str. Paris, la nord, respectiv către Bd. Iancu de Hunedoara, la sud. Simetric și riguros ordonat de ritmul structurii, planul este organizat în jurul a două curți interioare care asigură o utilizare eficientă a terenului, în condițiile unei bune iluminări și ventilări naturale a spațiilor interioare.

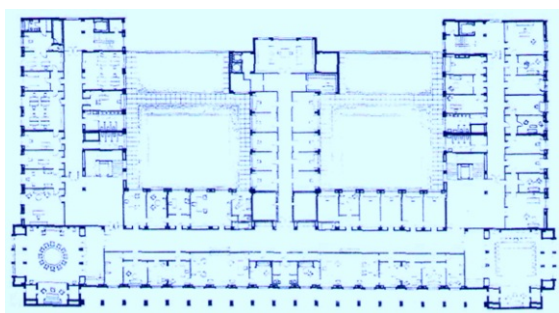
Parterul (+0,00) cuprinde spațiile de primire și pe cele destinate relațiilor cu publicul și cu presa. Accesul în clădire se face prin trei intrări situate în amplul portic al fațadei de vest; intrarea oficială, amplasată central, conduce, prin vestibulul situat între cele două curți interioare, către scara de onoare care urcă la etajul I.

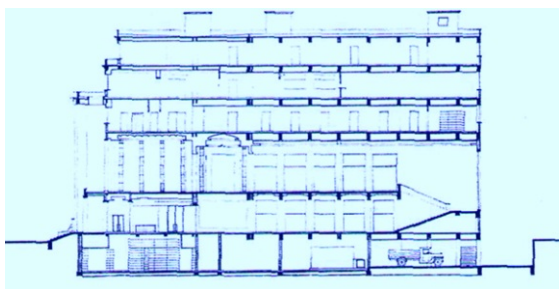
Etajul I (+5,00), cu o înălțime dublă, de 7,00m, cuprinde preponderent spații destinate reuniunilor, recepțiilor și întâlnirilor oficiale.

Etajul II (+12,15) cuprinde spații destinate cabinetelor unor înalți demnitari-miniștri, secretari și consilieri de stat - precum și birourilor aparatului lor de lucru.

Etajele III (+16,15) și IV (+20,15), retrase, sunt destinate birourilor funcționarilor diferitelor compartimente guvernamentale.

Accesul auto la subsol se face printr-o rampa cu intrare/ieșire din Bd. Iancu de Hunedoara, dispusă în lungul fațadei posterioare.

După cum declară Duiliu Marcu", atât interioarele cât și fațadele Palatului Victoria ilustrează "preocuparea de a păstra fundamentul clasic și de a face să apară în concepția de ansamblu și în studiul detaliilor ideea de simplitate modernă".

Inițial, fațada principală era, ca și fațadele laterale, îmbracată cu plăci de marmură de Carrara și avea pe cele două plinuri laterale panouri decorative sculptate, din același material; în urma avariilor provocate de bombardamentul din 1944, cele două panouri au fost șterse iar fațada principală fost refăcută cu plăci de travertin.

Palatul Victoria - Fațadă Principală cu unul dintre cele două panouri decorative aparținând sculptorului Mac Constantinescu

2. OPORTUNITATEA LUCRĂRII

2.1 Situația actuală

Extinderea sediului Guvernului este justificată din următoarele motive:

1. Structura de rezistență a Palatului Victoria a fost concepută la nivelul anilor '30-'40, fără măsuri specifice de protecție antiseismică. Deși bombardamentul din 1944 și cutremurele din 1940, 1977, 1986 și 1990 au afectat structura de rezistență, nu au existat intervenții concrete de consolidare a clădirii.

Conform expertizei întocmite, actualul sediu al Guvernului României se încadrează în clasa de risc seismic R.S1, corespunzător construcțiilor la care prăbușirea este local posibilă și la care sunt de așteptat degradări structural majore în cazul unui cutremur de mare amplitudine.

2. În afară de starea fizică a construcției, sediul Guvernului este, din punct de vedere al spațiului disponibil, sub nivelul necesar unei funcționări corespunzătoare.

Clădirea are o suprafață de 22.000 mp, insuficientă pentru a adăposti toate componentele de decizie, funcționale și tehnice. Pe terenul cu o suprafață de 5.508mp, situat în spatele Palatului Victoria, există trei clădiri vechi aparținând Guvernului, care însă nu corespund, nici ele, cerințelor actuale.

Ca urmare, se propune demolarea acestor clădiri și extinderea spațiilor Guvernului prin construirea, pe terenul astfel eliberat, unei noi clădiri. Ea va trebui să rezolve două probleme:

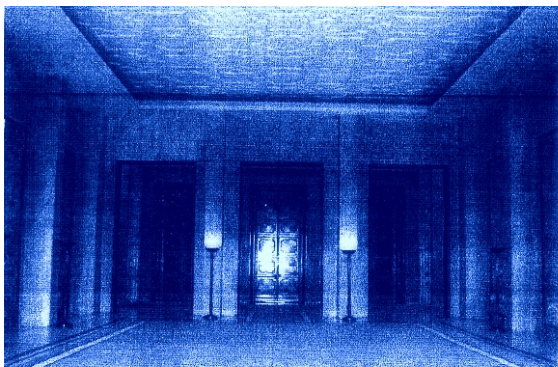
în prima etapă - în perioada consolidării Palatului Victoria, și deci a dezafectării acestuia - funcționarea nestingherită a aparatului guvernamental;

în a doua etapă, relocarea în Palatul Victoria a unor funcțiuni - în esență a sălilor de protocol și a cabinetului Primului Ministru - și amenajarea în noua clădire a spațiilor necesare unor departamente care fac parte din structura guvernului, dar care în prezent își desfășoară activitatea în alte clădiri.

2.2 Relația noii clădiri cu Palatul Victoria

Clădirea care constituie obiectul concursului va avea rolul de extindere a Palatului Victoria, conlucrează cu acesta și preluându-i o parte din sarcinile sale actuale.

Noua clădire va avea un rol preponderent funcțional, incluzând spații ale Cancelariei Primului Ministru, Secretariatului General al Guvernului și ale unor instituții subordonate, în timp ce Palatul Victoria va avea un rol preponderent de reprezentare, fiind rezervat - după încheierea lucrărilor de consolidare - Cabinetului Primului Ministru și spațiilor de protocol și recepții.

Palatul Victoria - Etajul 1 - Holul de Onoare

Răspunsul arhitectural trebuie formulat în termeni contemporani, întreținând însă un raport adecvat cu Palatul Victoria, a cărui prezență arhitecturală și simbolică trebuie respectată și pusă în valoare.

Palatul Victoria - Etajul 1 - Galeria de Onoare